

Leader-yritystuet 2023 - 2027

Oulun Seutu

Ihmisten kokoisille ideoille!

Euroopan unionin
osarahoittama

LEADER

Oulun Seutu

- Oulun Seudun Leader ry:n toiminta-alueeseen ei kuulu Oulun kaupungin keskusta-alue
- Maaseuturahaston tukea ei voi myöntää kaupungin keskusta-alueelle
- Aluerajauksen voi tarkistaa kartasta: [Pohjois-Pohjanmaan maaseutualue \(arcgis.com\)](http://arcgis.com)

Ihmisten kokoisille ideoille!

Euroopan unionin
osarahoittama

Leader-yritystuet 2023 - 2027

- Leader-tuet pääsääntöisesti enintään 5 htv työllistäville yrityksille
- Tuettavalla yrityksellä on oltava edellytykset kannattavaan liiketoimintaan
- Myöntäminen perustuu tarveharkintaan, ei yleistä yritystukea
- Myönnettävä tuki ei saa vääristää kilpailutilannetta
- Paikallisilla markkinoilla toimivalle yritykselle tukea voidaan myöntää vain, jos yrityksen
  - tuotteisiin tai palveluihin voidaan arvioida kohdistuvan riittäväällä tavalla alueen ulkopuolista kysyntää tai
  - jos yrityksen voidaan arvioida tuotteillaan tai palveluillaan korvaavan alueen ulkopuolelta hankittavia tuotteita tai palveluita tai
  - täydentävän paikkakunnan tai alueellista tarjontaa silloin, kun toimivat yritykset eivät kohtuudella kykene vastaamaan kysyntään.

Leader-yritystuet 2023 - 2027

- **Käynnistystuki**

- Yrittäjyyskokeilu
- Osa-aikaisen yrityksen käynnistäminen
- Päätoimisen yrityksen käynnistäminen
- Tuki omistajanvaihdoksen valmisteluun
- Maatalouden kokeilutuki

- **Kehittämistuki**

- Yritystoiminnan suunnittelu
- Tuen hakemisen valmistelu
- Yritystoiminnan kehittäminen

- **Investointituki**

- Aineelliset investoinnit
- Aineettomat investoinnit
- Energiainvestoinnit

Yhteistyöhankkeet

- Yritysryhmät
- Viljelijäryhmät

Leader-yritystuet 2023 - 2027

Yritystoimintaa suunnittelevalle:

- Yrittämisen kokeilu (2 500 eur) ei y-tunnusta
- Yritystoiminnan suunnittelu (1 000 eur) ei y-tunnusta
- Yritystoiminnan valmistelu (2 000 eur)

Yrityksen perustajalle:

- Osa-aikainen yrittäminen (5 000 eur)
- Päätoiminen yrittäminen (7 500 eur)
- Yritystoiminnan valmistelu (2 000 eur)
- Investointiavustus (kustannukset 5 000 – 100 000 eur)

Toimivalle yritykselle:

- Yritystoiminnan valmistelu (2 000 eur)
- Yritystoiminnan kehittäminen (3 000 eur)
- Investointiavustus (kustannukset 5 000 – 100 000 eur)

Yrityksen ostamista suunnittelevalle

- Omistajavaihdon suunnittelu (2 500 - 5 000 eur) ei y-tunnusta

Maatiloille: Maatalouden ulkopuoliseen yritystoimintaan, paitsi kokeilutuki mahdollista myös alkutuotantoon

- Maatalouden kokeilu (2 500, 5 000, 7 500 eur)
- Yritystoiminnan valmistelu (2 000 eur)
- Investointiavustus (5 000 – 100 000 eur kustannukset)
- Yritystoiminnan kehittäminen (3 000 eur)

Käynnistystuki - Yrittäjyyskokeilu

- Henkilölle, y-tunnusta ei saa olla tukea haettaessa tai myönnettäessä
- Enintään neljän kuukauden mittaiseen yrittäjyyskokeiluun
- Tuki 2 500 euroa, vakioitu kertakorvaus
- Kustannukset esimerkiksi tilapäisiä tila- ja laitevuokria, aineita ja tarvikkeita, koulutusta ja valmennusta
- Tavoitteena selvittää esimerkiksi: Onko minusta yrittäjäksi? Riittävätkö tietoni / taitoni? Onko palveluilleni / tuotteilleni kysyntää? Onko suunniteltu tuotantotapa oikea?
- Kokeilu voi myös epäonnistua
- Tuen myöntäminen edellyttää kokeilusuunnitelmaa

Käynnistystuki – Osa-aikaisen yrityksen käynnistäminen

- Hakijalla y-tunnus
- Tavoitteena saada osa toimeentulosta yrityksestä, liikevaihtotavoite 10 000 € vuodessa ja yritystoimintaan käytettävä työaika n. 10 tuntia viikossa
- Tarkoitettu sellaisille yrittäjille, jolla ei ennestään ole merkittävää yrittäjyyskokemusta
- Tuki 5 000 euroa, vakioitu kertakorvaus
- Tukea voi käyttää mm. asiantuntijapalveluihin, vuokriin, pienhankintoihin, kokeiluihin, koulutukseen (ei perusosaamiseen liittyvään koulutukseen), pienhankinnat max 3 600 €
- Tuki voidaan myöntää samalle hakijalle vain kerran
- Voisi sopia esimerkiksi osavuotiseen yritystoimintaan, osa-aikatyötä tekeväille, opiskelijan yritykselle

Käynnistystuki – Päätoimisen yrityksen käynnistäminen

- Tavoitteena saada pääasiallinen toimeentulo yrityksestä
- Starttiraha mahdollinen käynnistysaikana
- Tuki 7 500 €, vakioitu kertakorvaus
- Tukea voi käyttää mm. asiantuntijapalveluihin, vuokriin, pienhankintoihin, aineisiin ja tarvikkeisiin, koulutukseen ja valmennukseen
- Koulutus ja valmennus ei voi olla ns. peruskoulutusta, sellaista joka on edellytys yrittäjänä toimimiselle
- Pienhankintojen osuus max 3 600 €, ei käyttötarvikkeisiin tai myytäviin tuotteisiin
- Tuki voidaan myöntää samalle hakijalle vain kerran
- Edellyttää y-tunnusta

Käynnistystuki – Tuki omistajanvaihdokseen

- Tuki myönnetään harvaan asutulla ja ydinmaaseudulla sijaitsevan yrityksen ostoa suunnittelevalle / yrityksen ostajalle
- Hakijana luonnollinen henkilö tai mikroyritys
- Tuki 2 500 € tai 5 000 € vakioitu kertakorvaus
- Tuetaan tarvittavia asiantuntijapalveluita, mm.
  - yrityksen arvon määrittäminen
  - yrityskauppaneuvotteluihin osallistuminen
  - rahoitussuunnittelu
- Tuki voidaan myöntää samalle hakijalle vain kerran

Käynnistystuki – Tuki maatalousalan kokeiluun

- Tukea voidaan myöntää ensimmäistä kertaa kokeiltavaan maataloustoimintaan tai olemassa olevan maataloustoiminnan monipuolistamiseen kokeilun avulla
- Kokeilla voi esimerkiksi
  - uusia kasveja
  - uusia viljelymenetelmiä
  - uusia tuotantotapoja kotieläintuotannossa
  - uusia myyntikanavia
  - uusia työmenetelmiä
- Eläinten hankintaa ei tueta
- Tuki kertakorvauksena 2 500 €, 5 000 € tai 7 500 € kokeilun laajuudesta riippuen
- Yhteensä enintään 7 500 € samalle hakijalle rahoituskauden aikana

Kehittämistuki – Yritystoiminnan suunnittelu

- Yritystoimintaa suunnittelevalle henkilölle, ei y-tunnusta,
- Tuki 1 000 euroa kertakorvauksena
- Tuetaan ulkopuolisen asiantuntijapalvelun hankintaa, jonka avulla voidaan mm. selvittää yritystoiminnan lähtötilannetta ja edellytyksiä, testata ja kehitellä liikeideaa asiantuntijan kanssa
- **Oulun Seudun Leader linjaus: Tuki myönnetään vain, jos julkinen yritysneuvonta ei voi vastata tarpeeseen**
- Voidaan myöntää samalle hakijalle vain kerran

Kehittämistuki – Kehittämistoimen valmistelu

- Hakijana luonnollinen henkilö tai mikroyritys, aloittava tai toimiva
- Tukea voidaan käyttää yrityksen kehittämistoimenpiteiden valmisteluun, esimerkiksi
  - liiketoimintasuunnitelman viimeistelyyn
  - laskelmien tekemiseen
  - investointien suunnitteluun
  - tukihakemuksen valmisteluun
- Tuki myönnetään asiantuntijapalveluiden hankintaan
- Tuki 2 000 € kertakorvauksena
- **Oulun Seudun Leader linjaus: Tuki myönnetään vain, jos julkinen yritysneuvonta ei voi vastata tarpeeseen**
- Voidaan myöntää samalle hakijalle vain kerran

Kehittämistuki – Vakiintuneen yritystoiminnan kehittäminen

- Yrityksellä takana jo useampi toimintavuosi, YEL-vakuutus
- Tukea voidaan käyttää yrityksen ulkopuolisiin kehittämis- ja asiantuntijapalveluihin. Ei tueta yrityksen tavanomaista toimintaa (esim. kotisivujen päivitys)
- Lisäksi voidaan tukea
  - **pientä aineiden ja tarvikkeiden hankintaa** esim: prototyyppien tai patentoitavien laitteiden pienet osat ja komponentit, tuotekehitykseen liittyvät materiaalit ja testattavat raaka-aineet.
  - **tila- ja laitevuokria** kuten: testaamiseen tarvittavien laitteiden tai työtilojen vuokraukseen
  - **Matkakuluihin, esimerkiksi:** Kehittämiseen liittyvät asiantuntijatapaamiset ja pilotointiin liittyvät matkat
- Tuki 3 000 € vakioituna kertakorvauksena
- Voidaan myöntää samalle yritykselle enintään kolme kertaa rahoituskauden aikana
- Uuden tuen myöntämisen edellytyksenä on, että aiempi tuki on käytetty

Vakioitu kertakorvaus – mitä se on?

- Kiinteä tukitaso, ei voi hakea vähempää tai enempää
- Maksetaan yhdessä erässä toimenpiteiden toteuttamisen jälkeen
- Tuen käyttökohteet tulee suunnitella huolellisesti etukäteen, tuen myöntämisen jälkeen muutoksia voi tehdä vain hankkeen toteutusaikaan, ei sisältöön
- Jotta tuen saa maksuun, kaikki suunnitellut toimenpiteet tulee toteuttaa: Tukea ei makseta, jos jokin osio jää toteuttamatta
- Toimenpiteiden toteutuminen osoitetaan tuotoksilla, ei kuiteilla: Esimerkiksi yrityksen visuaalisen ilmeen suunnittelun asiantuntijapalveluiden hankinta todennetaan brändimateriaalilla, tilausvahvistuksella tai vastaavalla aineistolla. Pienhankintojen toteutuminen osoitetaan valokuvilla laitteista.
- Tuotosten todentamistapa tulee esittää hankesuunnitelmassa

Yhteistyöhankkeet - Yritysryhmät

- Ryhmä yrityksiä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä kehittämistoimenpiteillä että yrityskohtaisesti
- Tavoitteena voi olla esimerkiksi tuotannollisen yhteistyön kehittäminen, markkinointi- ja myyntiyhteistyön kehittäminen tai tuoteperheen suunnittelu
- Ryhmän koko 3 – 10 yritystä
- Tuensaajana eli hankkeen hallinnoijana voi olla kehittämisorganisaatio: neuvontajärjestö, kehittämisyritys tai muu vastaava julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö

Yhteistyöhankkeet - Viljelijäryhmät

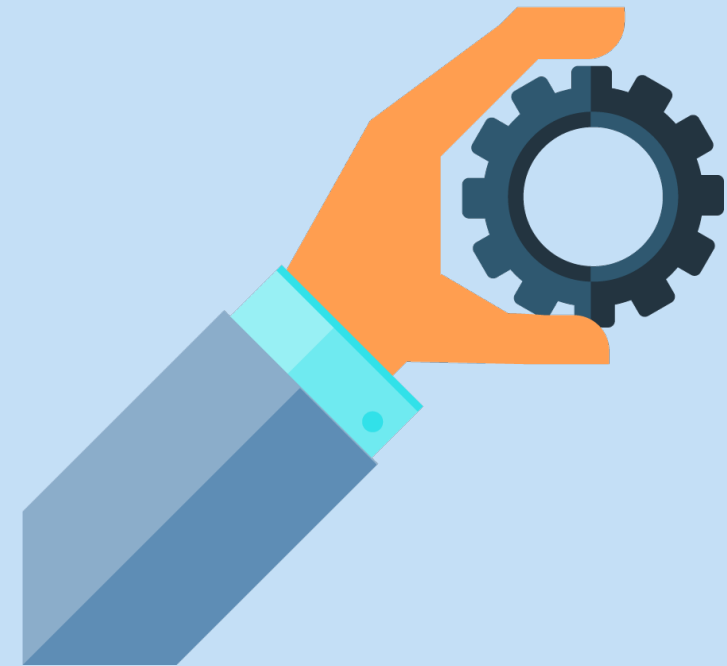
- Ryhmä viljelijöitä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä kehittämistoimenpiteillä että maatilakohtaisesti
- Tavoitteena voi olla esimerkiksi työnteen ja tuotannollisen yhteistyön kehittäminen
- Viljelijät voivat saada yhteistyöstä kustannushyötyjä, tietoa uusista innovaatioista ja uusia tietoja ja taitoja
- Yhteistyön avulla parannetaan myös viljelijöiden jaksamista, hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä.
- Ryhmän koko 3 – 10 yritystä
- Tuensaajana eli hankkeen hallinnoijana voi olla kehittämisorganisaatio: neuvontajärjestö, kehittämissyhtiö tai muu vastaava julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö

Investointituki – Aineelliset ja aineettomat investoinnit

- Aloittavalle tai toimivalle yritykselle
- Kaikille yritysmuodoille, pää- tai sivutoimiseen yritystoimintaan
- 5 000 – 100 000 euron kustannuksiin
- Tuki 30-40 % hyväksyttävistä kustannuksista.
- Aineelliset investoinnit:
  - rakennuksen hankinta (maapohjineen)
  - rakentaminen ja remontointi
  - koneet, laitteet ja kalusto
- Aineettomat investoinnit
  - patentit, valmistusoikeudet, tietokoneohjelmistot ym. aineeton käyttöomaisuus

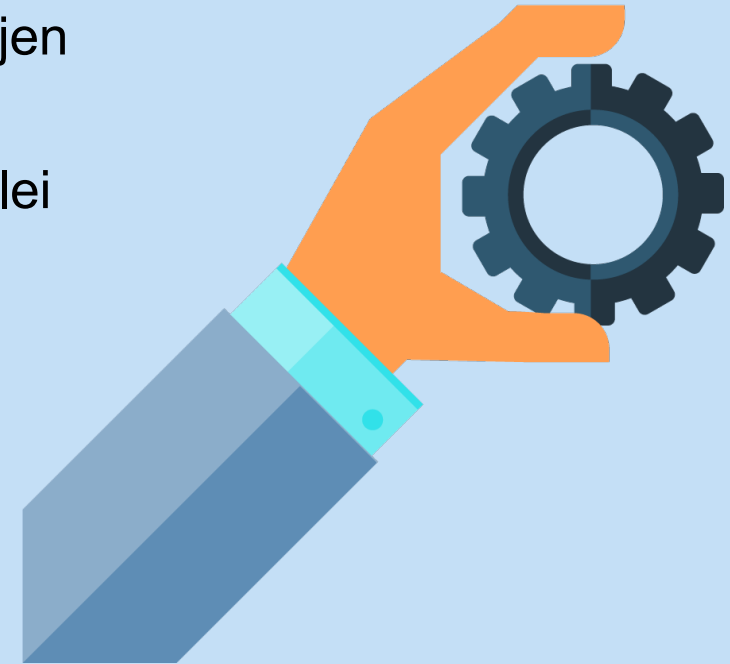
Investointituki – Mitä ei tueta

- Eläinten hankinta
- Traktorin tai muun alkutuotantoon tarkoitetun koneen tai laitteen hankinta
- Liikennealan investoinnit
- Puunkorjuun monitoimikoneen tai metsätraktorin hankinta sekä muun vastaavan koneen tai laitteen hankinta
- Korvausinvestointi, esim. rikki mennyt kone korvataan samanlaisella
- Energiakäyttöön tarkoitetun turpeen tuotantoon liittyvät investoinnit
- Toisen yrityksen osakkaiden tai osuuksien taikka liiketoiminnan hankintaan, pl. kiinteistöosakeyhtiöiden osakkeet

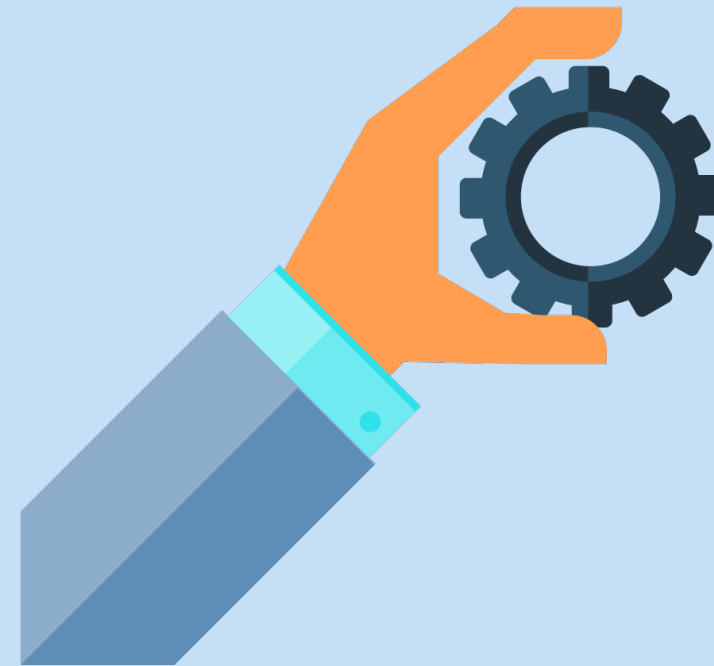
Investointituki – Mitä ei tueta

- Leasing-kustannukset, osamaksukauppa OK
- Investointi, jonka tarkoituksena on ainoastaan toimitilojen tarjoaminen vuokralle
- Kiinteistön tai rakennusten hankinta julkisyhteisöltä, ellei kohteen arvoa ole määritelty markkinaehtoisesti ja hankintaa tehdä markkinaehtoisesti
- Kokonaisteholtaan yli kahden megawatin uusiutuvan energian tuotannollisia investointeja
- Aurinko- tai tuulivoimaloita
- Koneurakoinnin maansiirtokoneita
- Toimialoja missä merkittävää kilpailua alueella

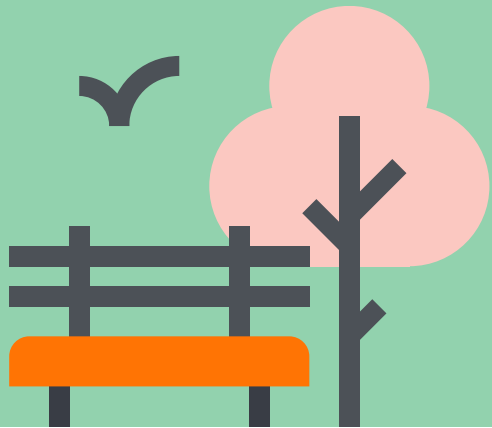

Investointituki – energiainvestoinnit

- Energiamuodon vaihtamiseen uusiutuvaan energiaan
- Yrityksen uusiutuvan energian käytön lisäämiseen
- Energia- ja materiaalitehokkuuden parantamiseen
- Tuki 30 % hyväksyttävistä kustannuksista, kustannukset vähintään 5 000 €
- Päätoimisille yrityksille
- Investoinnilla ei edellytetä olevan olennaista merkitystä yrityksen perustamiselle, kasvulle tai kehittämiselle

Tuen hakeminen

Hakemusprosessi

- Tuen hakeminen tapahtuu sähköisessä asiointijärjestelmässä Hyrrässä
- Hakemuksen voi tehdä organisaation nimenkirjoitusoikeudellinen henkilö tai siihen valtuutettu henkilö
- Hakemusta ja sen liitteitä voi muokata Hyrrässä ajasta ja paikasta riippumatta
- Kun hakemus on valmis, Oulun Seudun Leader ry:n hallitus käsittelee sen ja päättää, puoltaako rahoituksen myöntämistä vai ei
- Hallituksen kokouksen jälkeen hakemus siirtyy ELY-keskukseen, joka tekee viranomaispäätöksen
- Toimenpiteitä voi alkaa toteuttaa ns. omalla riskillä jo ennen viranomaispäätöstä, heti kun hakemus on vireillä

Hankesuunnitelma ja liitteet

- Hakemuksessa kuvataan toimenpiteen
  - tavoitteet
  - tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavat toimet ja niiden kustannukset
  - toteutusaika
- Lisäksi selvitetään tuettavan yritystoiminnan kannattavuus (laskelmat) ja kuvataan kestäväen kehityksen huomioon ottaminen toimenpiteen toteuttamisessa
- Suunnitelmien laajuus on suhteessa toimenpiteen kustannuksiin
- Hankesuunnitelman lisäksi osassa tukimuotoja tarvitaan liiketoimintasuunnitelma ja muita liitteitä, kuten mahdolliset piirustukset, luvat, tilinpäätös. Rakentamisessa huomioitavaa, tulee olla mm:
  - pääpiirustukset; rakennusselostus; rakennusselostukseen perustuva kustannusarvio- tai -laskelma.
  - erikoissuunnitelmat, joilla on merkitystä hyväksyttävien kustannusten arvioinnissa

